

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt — 4 korona,
negyedévre 1 frt — 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz. Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilvter sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Azelőtt és ma.

Köszeg városa századok óta élvez bizonyos városi alkotmányt, melyet a magyar állam a területén letelepített vendéguépeknek, — amint egykor nevezték — hospiteseknek adott ugyanazon liberális alapföltétellel, minőt az ország alkotmánya a nemzetnek nyújtott. Sarkalatos elve az önhatóság és önkormányzat volt és pedig oly fokon, mint azt a mai legliberálisabb charták hirdetik. Minden polgára független és szabad volt minden földesuri hatalom alól; sőt a megyei kormányzat alól is s egyenesen csak az ország feje, a királynak, tárnokmestere által gyakorolt hatalma alatt állott. Egyébként pedig csak egyenlők által, saját testületük, velök egyenlő polgártársaik által voltak kormányozhatók s ítélhetők. S e hatóságot is, a világit és egyházit, lelkészöket és polgármestereket, valamint bírákat, esküteket és törvényszékeket maguk szabadon választották. Éppen így külön lefelé érvényesült ismét az elv az iparistestületek, a czéhek chartáiban s életében, hol ezek saját körükben megint önhatósággal és saját törvénykezéssel, valamint szabad választással bírtak. Míg ismét a város fölfelé apelláltában is ügyeit hasonló jogú más város, soproni polgártársaihoz föllebezhetette.

És ez az egyszerű polgári elem megállotta helyét az állami és városi élet minden terén. Dolgozott a műhelyében s levetkezve mindennapi ruháját, a közigazgatás, törvénykezés terén is érvényesült, nem is egyszer mint kapeczítás. Tanácskozásukban mindenk felett városuk jogait és kötelességeit tartották szem előtt, megvédvén lelkiismeretesen, férfiasan, bátran az elsőt s teljesítvén híven, kötelességszerűen az utóbbit olyan időkben, amidőn az élet a folytonos hadjáratok s az evvel járó nagy terhek miatt nem is volt olyan könnyű. Meghallgatták egymást azok az öt elemek, a régi polgárok s elfogadva a jobbnak tartott véleményt, aszerint intézték el a városi ügyeket. Számos régi városi jegyzőkönyv és egyéb emlékirat tanuskodik minderről.

És mit tapasztalunk ma a város-vezetők körében? Ma, mikor a törvényes átalakulások folytán sokkal egyszerűbb működési térre terelgetett az úgynevezett önkormányzat, a törvények és szabályrendeletek értelmében könnyebb az úgynevezett eljárás?

Nos, ma szörnyű silányul állunk e tekintetben. A városi képviselőlet üléstermében bizonyos léhasággal veszik fel az ügyek tárgyalását, közömbösen nézik az intézkedéseket s a mi a legsajátosabb és azért annyira karakterisztikus, nem mindíg a város, vagyis az összeség érdekeit tartják ott szem előtt, hanem magán, személyes érdekeket helyeznek nem egyszer föléje amannak. A tárgyalás, a vita menete is olyan manapság azokban a városi gyűlésekben, hogy szinte elszörnyűködik a csendes szemlélő azon az alacsony színvonalon, a melyen azok állanak. Helyesen, jól

előkészített tárgyaik nincsenek, világos képet azokról nem szerezhet senki s így megesik akárhányszor, hogy a határozatok a legképtelenebb eredményeket szülik. Ha egyik-másik tagja a gyűlésnek hozzászól a tárgyhoz, a másik nem hallgatja meg nyugodtan s nincs, ki a tárgyalás rendes menetéről gondoskodik. A régibb ember, aki látta az előbbi, csak egy-két évtized előtti ügymenetet, hallgatta a tárgyalásokat a városnál, s nézi, hallja a mit, elkeseredetten kiált fel: *Mire visz ez?*

Szerencsétlen helyzet, szerencsétlen előidézői!

De még nem késő. A városi ügyek vezetésében még mindig látjuk a kibontakozás útját, ha akadnak, akik megunva az eddigi sáfárkodást, erélyes kézzel markolnak bele a város gyeploibe. Csak el ne késsenek ezek a jövő emberei, csak az az idő ne következék be, amikor a megviselt gyeplok elszakadnak s a városi kormányzat szekere eszeveszetten fut tovább s fordul le a mélységbe.

Rendkívüli városi közgyűlés.

A város képviselő-testülete múlt hétfőn delután 3 órakor közepes érdeklődés mellett rendkívüli közgyűlést tartott. Ha az utóbbi városi közgyűlés legtöbbjére el lehetett mondani, hogy azok tárgyalás-menete bizonyos tekintetben doczogós, a parlamenti format nélkülöző volt, úgy ez a rendkívüli város-képviselői közgyűlés bizonyosan ugyanabba a kategóriába helyezendő. Elnöke ugyan volt e gyűlésnek, de a tárgyalást nem vezette senki s az előadói tiszt dolgot sem volt ki végezze. Azt a hasonlatot állították fel egy alkalommal, hogy olyanok vesszük a tárgyak előterjesztését, mint annak a szakácsnak a tésztjét, aki ezt oda teszi a tűzre, annek kül, hogy tudna: mi legyen belőle. A közgyűlési teremben ülők a város konyháján készült adagokat nem tudják megemésztetni, mert se czukrozva, se savanyítva, hanem csak olyan kotyvalék alakban kerülnek a nagy diófa-asztalra s a hozzányúlók mind rossz darabokat találunk kiszedni a tájból. Ez a hasonlatunk is ráfer erre az utolsó közgyűlésre, melynek lefolyásáról itt számolunk be.

A város jegyzője bemutatja az ipariskolai felügyelő-bizottságtól atküldött két rendbeli pályázati kérvényt, mely a *Hercz Ödön* ipariskolai rajztanfó és igazgató lemondásával megüresedett állás elnyeréséért érkezett be. *Steierlein* Gábor helytelenül a bizottságnak az állomás megüresedése és betöltése körül tanusított eljárását s a város anyagi érdekeinek megóvása végett kimondani kéri, hogy *Hercz Ödön*, ki lemondása óta nem lehetett az ipariskola rendes tanfója, a városi pénztárnál július és augusztus hónapokra telvett rendes tanfói díjat fizesse vissza. A gyűlésen jelenlevő bizottsági elnök eljárása igazolására az eddigi gyakorlatra hivatkozva, nem tartaná helyes dolognak az eljárás belytelenítését, legföljebb annak kimondását, hogy a közgyűlés az ily állásnak betöltése körül való intézkedést a jövőre nézve magának tartja fenn. A lemondott rajztanfó fölött illetményre nézve az a nézete, hogy mellányosságai szempontból nem kellene azokat az illetővel visszafizettetni. Ezt a nézetet osztja *Köszegi József* is, azzal toldván meg véleményét, hogy ha *Hercz Ödön* nem, hát utódja kapta volna a havi illetményeket, mi által a városra ugyan háramolt volna semmi haszon. A jelenlevők *Steierlein* Gábor kivételével mind ezen a nézeten lehetnek, mert valamennyien egy ellenében nem kívánták a fölött pénz visszafizetését s a bizottság ellenében kívánt *helytelenítés* kimondása helyett is a képviselő-

testület jövőben gyakorlandó jogára helyezkedtek, miben maga *Steierlein* is megnyugodott, nem úgy ellenben a két havi fölött fizetés dolgában hozott határozatban, mely ellen föllebbezést jelent be. Az ipariskolai felügyelő-bizottságnak a rajztanfó állásnak betöltésére nézve tett előterjesztésében a képviselő-testület, tekintve a pályázat meddőségét, nem járult hozzá, hanem utasította a tanácsot, hogy a Néptanfók Lapja és a Budapesti Közlöny hasábjain rövid határidővel írjon ki újabb pályázatot, melyszerint csak olyanok folyamodhatnak a 800 frt rendes fizetés, 120 frt lakbér és 25 frt igazgatói tiszteleddíjjal összekötött iparos tanoncziskolai igazgató-tanfői állomásra, akik polgári és ipariskolákra képesítve vannak és oklevéllel bíró rajztanfók.

A Vármegye alispánjának felhívására a legtöbb adót fizető városi képviselők névjegyzékét kell összeállítani, minek eszközlésére *Martinkovits* Mátys elnöklése alatt *Köszegi József* és *Róth* Sándor képviselőkkel álló összeíró bizottságot küldtek ki.

A városház tatarozása ügyében kiküldött bizottság azon jelentést terjesztette elő, hogy a tetőzet kiigartását és jobb tetőcsatorna alkalmazását látja szükségesnek, mire körülbelül 300 frt-nyi költség megszavazását hozza javaslatba. A képviselők egy része, mintha bizalmatlansággal viseltetnek az eljáró bizottság irányában, újabb bizottság kiküldését, illetőleg az előbbi kiküldött szakembereknek a bizottságba való belevonását látná szükségesnek, de végre valamennyien belenyugodtak az előterjesztett javaslatba és megbízták a polgármestert, hogy a szükségesnek jelzett tatarozást házilag, a szintén bemutatott költségvetés szerint foganatosíttassa.

A tanács az országos kath. autonomiát szervező gyűlésre kiküldendő megyei képviselő gyanánt *Csekonic* Endre, *Károlyi* Tibor, *Nádasdy* Ferenc és id. *Széchenyi* Imre grófoknak nevezi meg olyanokul, akikre a képviselő-testület szavazatának leadását ajánlja. A jelölést *Major* János prépost-plébános bar a négy megyei egyike ellen sincs a legcsekélyebb kifogása sem, módosítani kívánja, ajánlván hogy a képviselő-testület a négy jelölt valamelyike helyett a legtöbb megyei terhekkel megrótt *Esterházy* Pal herczegre adja szavazatát. Az indítványt a képviselő-testület egyetelműleg a magáévá tévén, *Esterházy* Pal herczeg, *Csekonic* Endre, *Károlyi* Tibor és id. *Széchenyi* Imre grófokra adja szavazatát.

A gyampezetári pénz készleteinek elhelyezésére a képviselő-testület névszerinti szavazással egyhangulag a helybeli takarekpénztárt jelöli ki.

A köszegfalvi temetőre szükséges terület megvásárlása ügyében, minthogy a községi törvény 110. §-ában megkívánt általános többsége a képviselőknek nincs jelen a közgyűlésen, 30 nap múltán kitűzendő és hirdetendő közgyűlésnek tartják fenn.

Tisztiügyész bemutatja a honved állomás-parancsnoksággal az új lövőterre vonatkozólag kötött bérleti szerződést jóváhagyás végett. A közgyűlés a szerződést, mely a városra több tekintetben igen előnyös, jóváhagyólag tudomásul veszi s a tanács által tervezett erdőpótlás iránt is előlegesen tájékozást szerzett.

Wentzl János rendőr-örmester drágasági pótlék megszavazásáért folyamodik, de a képviselő-testület, mint-hogy a városi rendőrségi személyzetnek és hivatalszolgáknak egy korábbi határozata értelmében főleg azon oknál fogva szavazott meg drágasági pótlékot, mivel lakbér-illetményben — melynek engedélyezéséért folyamodtak — nem részesülnek, *Wentzl* János rendőr-örmester pedig szabad lakást élvez, folyamodót kérésével elutasítja.

Ezzel a közgyűlés, néhány csekély jelentőségű tárgy elintézése után, feloszlott.

Utmutatás

a peronoszpora (*Plasmopara viticola*) ellen való védekezésre.

Szőlőtenyésztésünknek ezen gomba ellensége hazánkban legelőször május végétől július elejéig szokott jelentkezni; károsítását, illetőleg pusztítását júliusban, különösen augusztusban egészen szüretig folytatja. Ismertető jelei röviden a következők: a peronoszporás szőlőlevél alsó lapja foltonként olyannak látszik, mint-ha cukorporral volna behintve vagy rajta dör lépszódottna volna. Kezdetben e foltok aprók, szabálytalan alakúak, rendszerint a levél főbb erei mentében láthatók és csak későbbben olvadnak nagyobbakká össze. A levél felső lapján pedig az alsó lap foltjainak megfelelő helyeken először sárgás, később veresbarna, de nem kiemelkedő, végre elszáradó többnyire kerek foltok láthatók a szerint, a mint a gomba fejlődése kisebb-nagyobb mértékben haladt előre.

E gomba könnyen megkülönböztethető a nemez betegségétől (erinosia), melyet igen sokan a peronoszporával tévesztének össze a melyet a szőlőatka (*Phytoptus vitis*) okoz. E betegség azonban rendszerint nem veszedelmes. A nemezbetegség foltjai a levél alsó lapján bemélyedtek, rendszeren piszkos fehérek, de nem ritkán hófehérek, barnás fehérek, sárgák, söt vereslők is, tömött nemezhez hasonlóak, azaz sűrűn álló szőrök által képezettek. A levél felső lapján pedig az alsó lap foltjainak megfelelő helyeken apró dudorszerű kiemelkedések láthatók, melyek színe rendszeren sárgás-zöld vagy zöld, de gyakran, különösen a fiatal leveleken, veresek.

Megkülönböztetendő a peronoszpora a lisztharmattól (*Oidium*) is, mely a levelek felső lapján pókháló-szerű, a bogyókon lisztszerű piszkosfehér bevonatot alkot.

A peronoszpora nyári (conidia) és teleli sporák (oospora) által szaporodik. A gomba főleg a nyári sporák által terjed. A nyári sporák a szőlő összes földfeletti zöld részein, de főleg a levelek alsó felületén jelennek meg a később a gyümölcsön is és a fentebb említett foltokat alkotják. A nyári sporákat főleg a szél hordozza szét a hullatja el. Ha a nyári sporák a szőlő zöld részeire hullanak a itt eső- vagy harmatszeppbe kerülve, kellő melegben tovább fejlődnek, megtámadják a szőlő zöld részeit. A leveleket azonban csak a felső lapjukon támadhatják meg. A nyári sporák terjedése és támadása tart tavasztól késő őzig.

A teleli sporák (oosporák) a gomba testével (*mycelium*) együtt a szőlő testében, de főleg a leveleken fejlődnek a a lehullott levél belsejében telelnek át. Nem volna tehát célszerűtlen ősz idején a lehullott leveleket, a mennyire kivihető, összegyűjteni és elégetni vagy más módon megsemmisíteni, mert ezáltal a gomba jövő évben való terjedését akadályozzuk meg. Ugyanis a levélben áttelelt sporákból fejlődnek legtöbbször az első nyári sporák, melyek megfertőzik a fiatal szőlőleveleket, minekutána nem sokára megjelennek a fiatal levelek alsó felületén a nyári sporák alakította foltok.

A peronoszpora pusztítása közvetett vagy közvetlen. Közvetlen első sorban, ha a leveleket támadja meg, mert a megtámadott levelek gombalepte részei rendszeren működésükben meg vannak akadályozva a rendszerint tönkre is mennek, mivelhogy a megtámadott levél részben vagy egészben ideje előtt elszárad a a legtöbb esetben le is hullik.

Közvetlen a pusztítás akkor is, midőn a fűrtöt részben vagy egészen támadja meg a gomba, mert az ilyen fűrt bogyói megszáradnak, részben lehullanak; a félig-meddig megtámadott fűrtök bogyóiból szűrt bor pedig többé-kevésbé csökken értékében.

A gomba pusztítás közvetlen lehet még azon esetben is, ha a hajtásokat korán megtámadja és tönkre teszi, de leginkább károsítja a vesszőket azért, hogy megakadályozza fejlődésüket a így az illető vesszők meg nem érhetnek. Az ilyen vesszők felette érzékenyek a hideg iránt és télen már csekélyebb hidegben is elfagynak. Ez az oka, hogy újabb időben — a peronoszpora általános elterjedése óta — a vesszők elfagyása is nagyon gyakori.

A gomba pusztítása közvetett, a mennyiben a megtámadott tőke egész fejlődésében meg van akadályozva és gyengítve úgy, hogy jövő évi tenyészete is szenved. Különösen pedig a tőkélésen ki nem fejlődött és a téli hideg által még megkímélt vesszők hajtóképessége nagy mértékben szenved, úgy hogy vagy ki sem hajt, vagy ha kihajtott, a hajtások rövid idő múlva elvesznek vagy igen rövidnek maradnak.

Mint hogy a gomba a leirt módon támadván meg a szőlőt, jelentékeny pusztításokat okoz, miről szőlőgazdánk eddigelé is elegendőképpen meggyőződhetek — okvetlen gondolkodnunk kell a gomba kártételének csökkentéséről, illetőleg megakadályozásáról. Erre pedig van hosszú időn át eredményesen kipróbált eljárásunk, melynek pontos és gondos, ideje korán való alkalmazásával szőlőinket a gomba kártételétől megmenthetjük. Ez eljárás a szőlőnek okszerű permetezése rézvegyületekkel. Ugyanis a gombasporák főleg a szél által jutnak a szőlő zöld részeire, kivált a levél felső felületére. Ott kedvező körülmények közt, tehát kellő nedvesség és melegben e iránznak — a az illető részeket megtámadják, — ha azonban a csirázás alatt feloldott rézvegyülettel érintkeznek, tönkre mennek a a szőlő részei mentve maradnak. Ezért szükséges a szőlő összes zöld részeit, különösen a levelek felső lapját olyképp permetezni, hogy a rézvegyület kis, apró foltok, pontok alakjában az egész levél felületét ellepje a a levélre hulló harmatszepp okvetlen érjen ilyen folthoz. Ezért fontos a jó a pontos permetezés. A rézvegyületek a mennyiben a permetezésnél a szőlőbogyón felületén tapadva maradnak, a szőlőt vagy a belőle szűrt bort az élvezőre nem teszik veszélyessé; ajánlatos azonban a nagyon permetezett szőlőbogyókat, élvezet előtt lemosni, mert egyrészt a bogyó ize szenved általa, másrészt nagy mennyiségben élvezve esetleg emésztési zavarokat okoz.

A permetezésre használt rézvegyületek és keverékek közül eddigelé a hazai és külföldi tapasztalatok

szerint legjobb és használatra legalkalmasabb a rézgálicz (kék gálicz), melyet mészsoldattal keverve, bordeauxi keverék név alatt, vagy azon helyeken, hol tiszta méz nem áll rendelkezésre, szőlőoldattal keverve, burgundi keverék név alatt használunk.

I. A bordeauxi (olv. bordói) keverék alkotó részei a rézgálicz, méz és víz, melyeket többféle arányban kevernek. A legalkalmasabb keverékek a rézgáliczből 1, 1 1/2, 2 százalékat tartalmaznak; ennél nagyobb százalékat is használtak, de ennek semmivel stues nagyobb hatása a így csak anyagpocsékolás.

A leghelyesebb keverékek a következők:

- a) az egyszázalékos keverék:
100 liter vízre
1 kilogramm rézgálicz
1 kilogramm égetett méz;
- b) a két százalékos keverék
100 liter vízre
2 kilogramm rézgálicz
2 kilogramm égetett méz.

E keverékek készítmódja a következő: az idegen alkatrészeket mentes rézgáliczt megőrjünk, azután kisebb mennyiségű langyos vízben — 1 kilogramm rézgáliczra körülbelül 3 liter vizet számítva — oldjuk fel. Egy másik edényben pedig az égetett meszet oldjuk meg egyszer annyi vízben. A mészsoldatot (oltott meszet, mesztejet) célszerű finom szitán átszűrni, nehogy olyan anyag is maradjon benne, melytől a permetező készülék bedugul. Ezután a három illetőleg hat liternyi rézgáliczoldatot a kellő arány szerint, tehát az a) keverék készítésekor 97, a b) keverék készítésekor a 6 liter rézgáliczoldatot 194 liter vízbe öntjük. S ha a mészsoldat lehűlt, akkor folytonos keverés közt, lassan hozzá keverjük a rézgáliczoldathoz (és nem megfordítva). Még egyszerűbb a keverék készítése, ha 160 liter vízbe az 1, illetőleg 2 kilogramm rézgáliczt vaszonzacokba zárva súlyszájuk 4—5 óra a azután oltott meszet adunk a rézgáliczoldathoz.

Mint hogy az oltott méz is tartalmazhat a szitán átment idegen alkatrészeket, szükséges a kész keveréket is ellenőrizni. E célból az elkészült keverék szilárd részének leülepedése után a folyadék felső részéből a próbához egy pohárral kimerítünk; ha a pohárba merített folyadék nem tiszta kék színű, akkor a keverék jól van elkészítve, a a permetezéshez használható, ha azonban kék színű, úgy a keverékhez még hideg oltott meszet (körülbelül 1/4 (negyed) kilogramm égetett mézből készültet) kell önteni.

A keverékben lévő méz elegendő mennyiségéről könnyen lehet bizonyosságot szerezni. Ugyanis néhány krajcárért minden gyógyszerárban kapni néhány keskeny szelet veres lakmusz-papírosat. A veres lakmusz-papíros szeletet mártuk be a kész bordeauxi keverékbe a ha a papíros megkül, akkor a keverék jó, ha veres marad, akkor még mészsoldatot kell a keverékhez önteni mindaddig, míg a veres lakmusz-papíros nem marad a bordeaux-i keverékbe való bemártás után is veres. A bordeaux-i keverék ugyanis, ha elegendő mesztej nincs benne, maró (savas) hatása a a szőlő levelet, különösen a zseme leveleket könnyen megmarja, ellenben a mészsoldat a keverék maró hatását megsemmisíti. A veres lakmusz papírossal tehát a maró hatásról győződünk meg; különösen fontos ez a még gyenge szőlő, tehát az első ízben való permetezéskor, mert a maró folyadék a gyenge leveleket igen könnyen megperzselheti.

II. A borri-i vagy a burgundi keverék, melyben a méz helyett szódát (mosó vagy maró szódát, savanyú, szén-savon nátriumot) teszünk. E keveréket célszerű oly helyeken használni, a hol tiszta méz nem könnyű szerezni. A keverék készítmódja ugyanaz, mint a bordeauxi keveréké. E keverék nem tapad oly erősen meg a szőlő zöld részein, mint a bordeauxi a ezért a csemegeszőlő permetezésére különösen alkalmas.

A rézgáliczt csak fa-, réz- vagy agyagedényekben oldjuk fel és a keveréshez is csak faeszközt használunk. A kész keverék elállhat hosszabb ideig is, de használat előtt és általában valahányszor a permetezésre öntünk belőle, alaposan felkavarandó, mert éppen azok a részek, melyek a peronoszporára hatnak, ülepednek le.

A leirt két keverékfolyadék egyikével vagy másikával külön e célra készült úgynevezett permetező gépekkel, melyek a folyadékot úgyiszólván szétporlasztják, megpermetezzük, illetőleg fecskendezzük a szőlő zöld részeit. Igen kis szőlőkben, a hol a gép megszerzése ki nem fizetné magát, finom kézi seprővel vagy meszelővel fecskendezzük be a szőlőtökeket.

A permetezéstől csak akkor várhatunk teljes sikert, ha a permetezést lelkiismeretes pontossággal a kellő időben végezzük.

A permetezés idejét és számát pontosan nem lehet kiszámítani. Az első permetezést minél előbb végezzük el még május hónapban, mielőtt a gomba szőlőnk megtámadta volna, de mindenesetre még a virágzás ideje előtt. Ha a gomba már bejutott a szőlő belsejébe, akkor a betegség kitérését már nem gátolhatjuk meg, csak tovább terjedését akadályozhatjuk meg. Májusban azért is jó elvégezni a permetezést, mert hazánkban a legtöbb eső június hóban szokott esni.

Az első permetezéshez mindíg egyszázalékos keveréket használjunk, mert a gyenge levelek egy részét az erősebb keverék könnyen leperzseli. A többi permetezésekhez a kétszázalékosat kell használni. Legjobb kétszer okvetlen szükséges permetezni, a legtöbb esetben háromszor, sőt esetleg négyszer-öttször is kell.

Először permetezzünk májusban, virágzás előtt, körülbelül a midőn az erősebb hajtások hús csm-nyire növekedtek; másodszor permetezzünk, a virágzás után június végén; ha távolabbi környéken is valahol mutatkozik a peronoszpora a második permetezés a a szüret közti idő közepén, úgy augusztus közepe táján permetezzünk harmadször, a csak legfeljebb a korábban érő csemegeszőlő fűrtjeit kimerjük meg a harmadik permetezéskor. A borszőlők fűrtjeit még szeptemberben is permetezhetjük.

A permetezéskor ügyelni kell a következőkre:

1. A szőlő minden hozzáférhető zöld részét be kell permetezni.
2. A szőlősorokat mindegyik oldalról, tehát kétszer kell permetezni.
3. A munkás a permetező végét ne tartsa közel ahhoz a tőkéhez, melyet permetez. A leveleket a permetező folyadék minél apróbb mákszem nagyságu cseppekben sűrűn és egyenletesen lepje el, úgy mint a finom harmat. Borsószem nagyságu cseppek és a levél szelén összefolyó nagyobb cseppek a leveleken sok üres helyet hagynak, a így nem védik meg kellően. A permetezett levélinek permetezés után nem szabad egészen nedvesnek lenni.
4. A nagyon lejtős szőlőben a munkás lefelé ne permetezzen.
5. Esőben vagy eső- időben ne permetezzünk. Az eső által lemosott permetezést újjal kell pótolni. Napos, száraz és szélcsendes időben legjobb permetezni.
6. Közvetlen a kötözés után ne permetezzünk, hanem várjuk meg, míg a megbolygatott szőlőlevelek úgy 4—5 nap múlva természetes helyzetüket elfoglalták.

Mint hogy a peronoszpora az egész tenyészési időn át folyton terjedhet a megtámadhatja a szőlőt, a permetezésnek nagyobb sikere van akkor, ha az általánosan, azaz minden szőlőben végrehajthatik.

Ezért is ajánlatos a hegyközségek megalakítása, hogy azok kötelékében a peronoszpora ellen való védekezés kellően szerveztesseék, a a védekezés teljesítése az egyes szőlőbirtokoknak megkönnyítessék.

HIREK.

— **Sz. István ünnepe.** Mindíg kegyeletes érzet fogja el a magyar embert, valahányszor nemzeti ünnepet ül. Legkivált az. István ünnepe az, a melyen a keresztény monarchikus Magyarország templomaiban a hazafiság és király-hűség, az állami tekintély és a nemzeti közreműködés harmoniaját hirdetik. Nálunk Közszegen is ily szép ünnepnek voltunk tanúi mult penteken, sz. István napján. Kora reggel zeneszó ébresztgette a lakosságot a a középületek trikolorjai üdvözölték a járó-kelőt, a templomokban pedig az Isten szolgája az első szent király emlékére mutatta be áldozatát a buzdírtott a szentáldott király példájának követésére. Az istentiszteleten a polgári és katonai hatóságok képviselőin kívül a hívek teljes száma emelte az ünnep fényét.

— **A király születése napja.** A legelő magyar ember 67-ik születése napját a szokott loyaltással ünnepelte meg városunk. A nagy napon, augusztus 18-án középületeinkben már kora reggel a nemzeti lobogó lengett. A hálaadó isteni tisztelt 9 órakor volt a kath. plébánia-templomban, hol a polgári és katonai hatóságok képviselői nagy számban jelentek meg, elfoglalván a piros posztóval bevont padokorok elejét, míg ezek mögött óriási szép közönség töltötte be a nagy templom hajóit. A templom előtti téren egy díszszázad novvédcsap volt felállítva, melyet Petrovics honvédszázados vezényelt stentori hangon. A hálaadó istentiszteletet Major Janos prepost-plébános tartotta papi segédkezés mellett, a alatta a kórus Dohnal Peter igazgatása mellett szép mise-részeket énekelt.

— **Aranycsillagosak.** Pöhl Müller Ede és Schuppler Ferencz, a bécsújhegyi katonai akademia végzett novvédéket hadnagyi ranggal, es pedig előbbi a 101., utóbbi pedig a 48. sz. gyalogezredbe lepett. Gratulálunk!

— **A jövő évi potádoja.** A város jövő évi potádoja, mint azt a tanács a gazdasági választmányynyal egyetemben megállapította, lejjebb szállítható lesz a alig fogja felülhaladni a 32%-ot. A legközelebbi városi közgyűlés lesz hivatva e tárgyban véglegesen határozni.

— **A mai mulatság.** A kereskedelmi kör rendező bi ottmágt a mai mulatság rendezésére az vezérelte, hogy azáltal a kör vagyonát gyarapítsa a a közönségnek újabb formában élvezetes estét szerezzen. A mulatságot, el-térőleg az eddigi szokástól, akként rendezzi, hogy a közönség terített asztalok mellett élvezhesse az előadást, mely ezuttal mindenkit ki fog elégtetni és táncszal is egybe lesz kötve. Az érdeklődőknek, akik kényelmes ülőhelyekre vágnak, ideje korán kell a bálházkertben megjelenniük, mert számozott, vagy fenntartott helyek nem lesznek. A humoros előadást Müller Vilmos és Bauer Janos bécsi komikusok és Kaiser Adolf hangverseny-énekes tartja. Közben és a tánchoz Pápai István nemzeti zenekara fog játszani.

— **A „Műkedvelő Kör“** jövő szombaton a bálházkertben rendezi ez évi II. hangverseny-estélyét, melynek műsora a következő: 1. Kéler Béla, vígjáték-nyitány. Előadják: zongorán: Knaute Karolus és Skublies Irma urhölgyek, hegedűn Pavetits Manó és gordonkán Rielich Pál urak. 2. Humorisztikus felolvasás. Kador Sándor ur. 3. Magyar népdal egyveleg. Előadják Eitner Ilona, Pönnner Paula, Puh Jozefa és Tipka Mária urhölgyek. 4. Oh, azok a drága nők. Monolog. Előadja Pados Béla ur. 5. Moszkovszki keringő. Zongorán előadják: Pohl Elza urhölgy és Kárpáti Sándor ur. 6. Magyar népdalok. Előadja a ferfiakar. 7. Schiller „Der Taucher“ szavalja Tipka Mária urhölgy. 8. Mascagni, Intermezzo. Hegedűn előadja: Kador Sándor ur, zongorán kiseri Pohl Elza urhölgy. 9. Kéler Béla, Magyar nyitány. Előadják zongorán: Knaute Karolus és Pohl Elza urhölgyek, hegedűn Pavetits Manó és gordonkán Rielich Pál urak. — Kezdeté es 8 órakor. Az egyesületi tagok és családtagjaik számára 1) sor zirtazék, az erkélyülések és a földszinti hely lesz számozatlanul fenntartva. Tagági igazolvány Közégi József ügyvivő alnökknél kapható. Nemtagok 1 frt beléptidjlat fizetnek. A kik az egyeület tagjai sorába lépnek (tagsági díj 2 frt, családot 3 frt) már ezuttal is rész-sülhetnek az egyesület által nyújtott kedvezményben. Nemtagok az estély műsorozatát Közégi József könyvkereskedésében ingyen kaphatják.

Gabnárak.

Buzs	100 kilo	11 frt. 30	król — frt. — kr-ig
Rozs		8 . 20	8 . 50
Árpa		7 . 20	7 . 50
Kukoricza		6 . 20	— . —
Zab		5 . 40	5 . 70

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal				
	reggel	d. e.	d. u.	este	†
Középeurópai idő.					
Köszeg ind.	4 ⁵⁵	8 ⁰⁵	11 ⁵¹	4 ³⁸	8 ⁴⁰
Lukácskúta (m. h.)	5 ⁰⁴	8 ¹⁰	12 ⁰⁴	4 ⁴⁰	8 ⁴⁴
Német-Genes (m. h.)	5 ³⁴	8 ³⁵	12 ²⁰	4 ⁴⁷	9 ¹⁰
Szombathely erk.	5 ³⁹	8 ⁵⁰	12 ³⁴	5 ¹²	9 ²⁵
Szombathely ind.	6 ⁴⁵	11 ⁰⁰	3 ¹⁵	7 ⁰⁵	9 ³⁵
Német-Genes (m. h.)	7 ⁰¹	11 ¹⁵	3 ³¹	7 ²¹	10 ¹⁰
Lukácskúta (m. h.)	7 ¹⁶	11 ³¹	3 ⁴⁶	7 ³⁶	10 ²⁷
Köszeg erk.	7 ³¹	11 ⁴⁵	4 ⁰¹	7 ⁵¹	10 ⁴⁰

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Csak nyáron vasár- és ünnepnapokon közlekedik

Hirdetések.

!! Köszegen !! !! Várkör !!

Traber-féle

világhírű pálya-dijazott anatomia-plasztikai és mechanikai

muzeuma

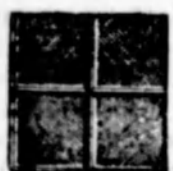
855 eredeti viasz-alak és csoportozat, mely úgy művészeti, mint tudományos szempontból az eddig látott muzeumokat felülmulja.

Nyitva naponta reggel 9 órától este 10-ig.

Magyarítás, katalógusok számos nyelven.

200 acetylen gázlánggal világítva.

Belépő díj 20 kr., katonák és gyermekek részére 10 kr.

MELOCCO PÉTER
BUDAPEST,
VI. KER., DÉVAI-UTCA 21.

Értékpapírok ingyen és bérmentve.

Állvány- és csatornázásokat, szőlő- és vésipálmé-nyelűket, cementlámpaburkolásokat, gépalapozásokat stb.

Állvány- és csatornázásokat, szőlő- és vésipálmé-nyelűket, cementlámpaburkolásokat, gépalapozásokat stb.

Női- és gyermek-kalapok 50% a bevásárlási áron alul.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Női- és férfi szabó-kellékek.

Ing. gallérok, kézelők és nyakkendők.

Kézimunkák,

vászon, congres, tüll és jutte-kelmékből.

Nagy választék női- és férfi divat-kelmékben, flannel, parket, vászon, asztalnemű, ágyszerítő és függönyök.

Női felöltők és gallérok.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Krausz József,

Köszeg, király-út 754. sz. a. a köszegi ált. takarékp. épületében.

(Ezelőtt Baron Jakab).

Női- és gyermek-kalapok 50% a bevásárlási áron alul.

I. magy. kir. szabadalmazott OSZTÁLY SORSJÁTÉK.

A magy. kir. osztálysorsjáték 50.000 nyereményének jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint

1.000.000 (egy millió) korona.

A nyeremények különleges borszék-a a következő:

Nyeremények	Korona
1 a	600.000
1 "	400.000
1 "	200.000
2 "	100.000
1 "	90.000
1 "	80.000
1 "	70.000
2 "	60.000
1 "	40.000
5 "	30.000
1 "	25.000
7 "	20.000
3 "	15.000
31 "	10.000
67 "	5.000
3 "	3.000
432 "	2.000
763 "	1.000
1239 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40
50000 nyeremény és jutalom	13.160.000 kor.

50000 nyeremény és jutalom 13.160.000 kor. országban, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjáték már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:
100.000 eredeti sorsjegyből

és
50.000 pénznyereményből.

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igorvány vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Hly előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtas kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló nyeremény-jegyzékből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorolva és a nyerő sorsjegy közpénzben kifizettetik.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

6 frt egy egész eredeti sorsjegy
3 " egy fél " "
1.50 " egy negyed " "
0.75 " egy nyolcad " "

A húzások a fővárosi vigadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzleti helyiségünkben eláruljuk vagy utánvétel, vagy az ország postautóványhatalmi bekküldés ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes verő nevét aonnal feljegyezzük és rovóink minden egyes húzás után megkapják a kimerülő sorolási jegyzéket

Rendelményeket folyó évi szeptember hó 1-ig fogadunk el.

Török A. és Társa a magyar királyi szabad.
osztály sorsjáték főelarisítói
BUDAPEST, Váci-körút 4. szám.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külső Váci-út 45. szám.

Szervezőbiz: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet Schmidt-féle forgómotorokat (40% szomszagtakarítás), petroleum és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és esztörőket Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindentel szivattyukat gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vizszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket mint gőzfer-tőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegődő tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Kéményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LETESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és legszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.